

MEP BELGIUM 2026

ENVI FACT SHEET

INTRODUCTIE

Volgens UNEP/MAP wordt de zee dagelijks overspoeld door ongeveer 730 ton plastic afval; plastics vormen tot wel 95–100 % van het drijvend zwerfvuil en 50 % van het afval op de zeebodem. Bovendien zijn er pogingen om het beleid te versterken via een nieuw protocol specifiek tegen plasticvervuiling—zoals microplastics en complexe afvalstromen—onder de Barcelona Convention. Eerder genomen maatregelen behaalden nog niet het verhoopte resultaat (cfr. bannen van plasticrietjes, wattenstaafjes, dopjes,...)

ONDERWERP

VRAAG

Hoe kan de EU de verontreiniging van de Middellandse Zee, voornamelijk bestaande uit plastic vervuiling, verminderen en vermijden?

SUBVRAGEN:

1. Hoe kan de EU de instroom van plastic vanuit landgebonden bronnen (zoals rivieren en afvalbeheer) effectief verminderen?
2. Welke bijkomende EU-maatregelen zijn nodig om microplastics (primaire en secundaire) te reguleren en te beperken?
3. In welke mate moet de verantwoordelijkheid voor plasticvervuiling verschuiven van consumenten naar producenten via strengere Extended Producer Responsibility (EPR)?
4. Schieten huidige maatregelen tekort en komen ze nog overeen met recentelijke wetenschappelijke inzichten? Hebben dit soort maatregelen constante evaluatie nodig en zo ja, gebeurt dit dat al genoeg?

BELANGRIJKE BEGRIPPEN

Macroplastics zijn grote stukken plastic die gemakkelijk zichtbaar zijn, zoals flessen, zakken, rietjes, bestek en visnetten. Deze plastics zijn vaak het meest schadelijk voor zeeleven omdat dieren erin verstrikt kunnen raken of ze kunnen inslikken.

Microplastics zijn zeer kleine plastic deeltjes, kleiner dan 5 mm. Ze kunnen ontstaan door de afbraak van groter plastic afval (secundaire microplastics) of kunnen direct in producten gebruikt worden (primaire microplastics), zoals in cosmetica en kledingvezels. Ze dringen ook door in de voedselketen en kunnen uiteindelijk ook mensen bereiken via vis en schelpdieren.

Ghost nets zijn verlaten of verloren visnetten die in zee blijven drijven. Ze vormen een groot gevaar voor zeedieren doordat vissen, schildpadden, vogels en zeezoogdieren erin kunnen verstrikt raken. Ghost nets dragen bij aan de ophoping van plastic afval op zee.

INFORMATIE

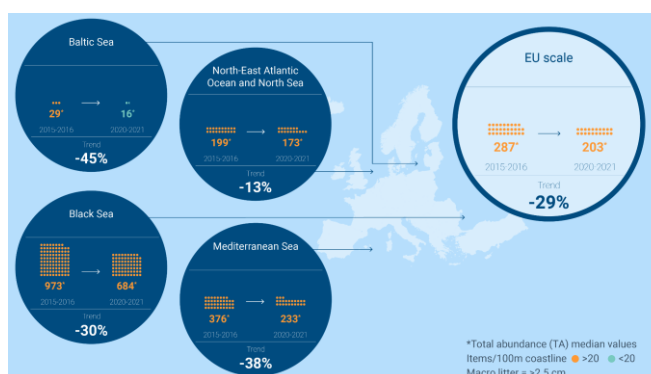
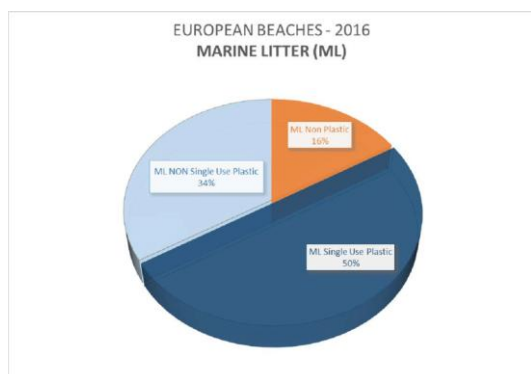
BESTAANDE INSTANTIES

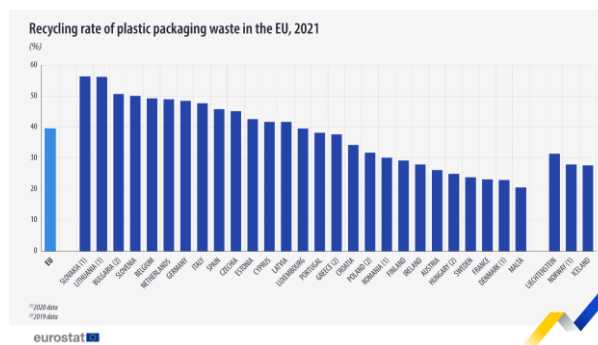
- 1. Barcelona Convention**
Een juridisch bindend verdrag dat de bescherming van het mariene milieu in de Middellandse Zee regelt. Momenteel worden onderhandelingen gevoerd over een specifiek protocol tegen plasticvervuiling. Handhaving blijft weldegelijk een uitdaging.
- 2. UNEP / Mediterranean Action Plan (MAP)**
Deze organisatie houdt toezicht op de toestand van de Middellandse Zee, levert wetenschappelijke data en adviseert beleidsmakers. Zij hebben echter geen wetgevende macht.
- 3. International Maritime Organization (IMO)**
Reguleert scheepvaart gerelateerde vervuiling, zoals dumping en afvalbeheer aan boord.

BESTAANDE WETGEVINGEN

- 1. Single-Use Plastics Directive (2019)**
Deze richtlijn heeft als doel de impact van wegwerp plastic op het mariene milieu te beperken. Zo zijn onder andere plastic rietjes, bestek, borden en wattenstaafjes verboden. Hoewel effectief tegen zichtbaar macroplastic, blijft de aanpak van microplastics en industriële plastics beperkt.
- 2. Marine Strategy Framework Directive (MSFD) (2008)**
Deze richtlijn streeft naar een "Good Environmental Status" van de EU-zeeën. Lidstaten moeten hun mariene omgeving monitoren en nationale actieplannen opstellen. Het succes is echter beperkt door verschillen in uitvoering en weinig bindende sancties.
- 3. Waste Framework Directive (2008)**
Dit kader bevordert afvalpreventie en de circulaire economie. Het legt de nadruk op afvalhiërarchie: voorkomen, hergebruiken en recyclen. Slecht afvalbeheer in lidstaten blijft echter een belangrijke bron van zeevervuiling.
- 4. EU Plastic Strategy (2018)**
Deze strategie stimuleert circulair plastic gebruik en streeft naar 100% recycleerbare verpakkingen tegen 2030. Het is echter een beleidsstrategie en geen wet, het is dus niet bindend.
- 5. Extended Producer Responsibility (EPR) (2008)**
Producenten worden verantwoordelijk gesteld voor de volledige levenscyclus van hun producten, waaronder verpakkingen en visnetten. Regels in verband met EPR worden gebruikt in verschillende wetgevingen sinds 2008.

STATISTIEKEN

- Afbeelding 1
https://www.researchgate.net/figure/Pie-chart-of-marine-beach-litter-and-single-use-plastic-material-at-the-European-scale_fig4_327281304
- Afbeelding 2
<https://www.eea.europa.eu/en/europe-environment-2025/thematic-briefings/biodiversity-and-ecosystems/pollution-of-ecosystems/eu-coastline-macro-litter-trends-2015-2021>
- Afbeelding 3
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20221020-1>
- Afbeelding 4
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20231019-1>

RELEVANTE ARTIKELS

- [UNEP/MAP](#)
- [DG ENV – Plastics](#)
- [DG ENV – Marine environment](#)
- [EEA – European Seas](#)
- [WWF Mediterranean – Plastics](#)

COMMISSIEVOORZITTER

Hallo iedereen, ik ben Noëmie Mostin en zit in mijn laatste jaar Moderne Talen-Wetenschappen op campus Fenix. Ik heb al eerder deelgenomen aan MEP Belgium zowel als commissielid als commissievoorzitter.

Ik ben er om jullie te helpen bij het schrijven van jullie resolutie en jullie op het juiste pad te houden. Samen gaan we dat knallen!

!Telefoon: 0485 53 32 04

E-mail: mimimostin@gmail.com

